

HALK SAğLIğI ARAşTIRMA VE UYGULAMALARI DERęİSİ

www.hasaud.com

Merhaba

2023 yılı HASUDER için çok güzel bir haberle bitiyor. Uzun süredir hazırlıklarını sürdürdüğümüz, dört ayda bir yayınlanacak olan ve alanında büyük bir boşluğu dolduracağına inandığımız Halk Sağlığı Araştırma ve Uygulamaları Dergisi ya da kısa adıyla "**HASAUD**" bugün itibarıyla yayın hayatına başlıyor.

Halk Sağlığı araştırmaları ve uygulamaları; sağlığı koruma, hastalıklardan korunma, erken tanı, sağlığı geliştirme gibi alanlarda sağlık hizmetlerinin sunulmasına ve değerlendirilmesine katkıda bulunarak, toplumun sağlık düzeyinin iyileştirilmesi sürecinde önemli bir rol oynar. Bu çerçevede halk sağlığı araştırma ve uygulamaları Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından sağlık sistemlerinde direnç oluşturma konusunda önemli bir stratejik fonksiyon olarak saptanmıştır. DSÖ tüm dünyaya öncelikle Yaşamsal Halk Sağlığı Fonksiyonlarının (The Essential Public Health Functions-EPHFs) güçlendirilmesi gerektiğini önermektedir. Bu fonksiyonların içindeyse özellikle "Halk Sağlığı Araştırmaları, Değerlendirmesi ve Bilgisi" en önemli halk sağlığı işlevlerinden biri olarak dikkati çekmektedir.

21. yüzyılın halk sağlığı alanındaki en önemli sorunları salgınlar, eşitsizlikler, giderek derinleşen iklim krizi, afetler, savaşlar, göçler, kronik hastalık epidemileri ve yeni/yeniden ortaya çıkan bulaşıcı hastalıklardır. Halk sağlığı araştırma ve uygulamaları ile tüm dünyada büyük başarı sağlanan tütün kontrolü politikaları (*vergilerin artırılması, sigara paketleri üzerindeki uyarı işaretleri*), yeni doğan dönemi ve kanser tarama programları, enfeksiyon hastalıklarının kontrolü (*aşı uygulamaları, çiçek hastalığının eradike edilmesi, poliomiyelitin birçok ülkede ortadan kaldırılması*) ve beslenme ile ilgili koruyucu yaklaşımlar (*tuzun iyotlanması, folik asit ve D vitamini uygulamaları*) örnek almamız gereken önemli başarı örnekleridir. Dolayısıyla halk sağlığı araştırma ve uygulamaları çevre felaketlerinden, salgınlara; obeziteyle mücadelede, çocukluk çağı aşılarına kadar çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu nedenle halk sağlığı politikalarının oluşturulmasında ve yönetilmesinde HASUDER'e ve dolayısıyla HASAUD'a da büyük görevler düşmektedir.

Önemli aktivistlerden eylemci ve yazar Rebecca Solnit 2016 yılında yazdığı "Karanlıktaki Umut" isimli kitabında son 25-30 yıllık dönemde yaşadığımız dünyada küreselleşme ve kapitalizmin getirdiği olumsuzluklara karşı nasıl direnmemiz gerektiğini çarpıcı anahtar sözcüklerle anlatır. Rebecca Solnit'e göre, bir durumun umutsuzluğundan daha kötüsü, düşmanlarımızın bizim asla kazanamayacağımız duygusunu bize kabul ettirmesidir. Bu nedenle koşullar ne olursa olsun "*umut*" ve "*halkın gücü*"ne inanmak en önemli şeylerdir. Çünkü Solnit'e göre "halk aslında uyuyan bir devdir". Bu çerçevede aslında halk sağlığını uyuyan bir deve benzetebiliriz. Bu dev uyandığında yani "biz" uyandığımızda, halkın ve halk sağlığının gücü karşısında aslında hiçbir olumsuzluk duramayacaktır.

Bir suikast sonucu yaşamını kaybeden Amerikalı insan hakları savunucusu Malcolm X "*Gelecek bugün ona hazırlananlarındır*" der. Bu nedenle geleceği yakalayabilmek için umutlu olmak, çok çalışmak ve her zaman geleceğe hazır olmak gerekmektedir. Bu anlamda HASAUD, sağlıkla ilgili toplumsal ve bireysel davranışların nedenlerini incelemek, sağlığın sosyal belirleyicileri üzerine bizleri bilgilendirmek, halk sağlığı araştırma ve uygulamalarının daha fazla kullanılması için farkındalık yaratmak ve bizi geleceğe hazırlamak gibi çok önemli bir misyona sahip olacaktır.

Kuşkusuz bir dergiyi çıkarmaktan daha zoru onu zamanında ve sürekli olarak okurlarıyla buluşturmaktır. Bu bilinçle bir yıla yakın süredir hazırlıkları süren dergimizin buna hazır olduğunu belirtmek isterim. Bu vesileyle derginin hazırlanmasında büyük emek harcayan Baş Editörümüz, Editörlerimiz ve Yayın Kurulumuza, katkıda bulunan tüm üyelerimize, yazılarını bizimle paylaşan araştırmacılara ve bizleri yakından takip edecek tüm okurlarımıza şimdiden yönetim kurulumuz adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Prof. Dr. Bülent Kılıç
HASUDER Yönetim Kurulu Başkanı